

Referat af mødet i handicaprådet den 8. februar 2021

Afholdt på MS Teams fra kl. 17.00 – 19.30

1. Godkendelse af referat fra seneste handicaprådsmøde d. 12. januar 2021.

Referatet godkendt.

2. Bæredygtighedsplanen – orientering og høring

Natascha orienterede om bæredygtighedsplanen, som just er sendt i offentlig høring.

Planen udstikker principper og retningslinjer for udviklingen af det specialiserede socialområde frem mod 2030 og er blevet skabt efter en stor involveringsproces. Planen består af 25 mio. kr. i starthjælp/ engangsmidler på en række områder på socialområdet, bl.a. pårørendesamarbejde, sundhedskonsulenter og nye metoder til børneinddragelse. Planen har fokus på fem temaer, som indrammer de områder, hvor udfordringerne er størst. Over de næste år vil Aarhus Kommune derfor arbejde for:

- Bedre hverdag for børn med særlige behov
- Flere unge i job eller uddannelse
- Bedre hverdag for aarhusianere med psykisk sygdom
- Flere hjemløse i egen bolig
- Bedre hverdag for voksne med handicap.

Der kom følgende mundtlige bemærkninger til planen fra Handicaprådet:

- Almaz: Brug for mere fordybelse. Hvis ikke deadline kan rykkes, må der være en skriftlig proces med mulighed for yderligere input.
- Peter: Gode takter – men det er kun en begyndelse.
- Nina: I forhold til det gode børneliv skal kommunen finde nogle midler, der er med til at forebygge for alvor.
- Sanne: Kan vi være mere konkrete? Hvad gøres konkret for at indfri målene?
- Mogens: Det er nogle fine ord. Nervøs for om målenes kan indfries.

I forhold til tidsplanen med høringsfrist den 2/3 2021, ønskede handicaprådet, at fristen blev udskudt til efter det næste møde i handicaprådet den 8. marts 2021, således, at rådet havde mulighed for at fordybe sig mere i planen. Dette er imidlertid ikke muligt, da forligspartierne skal drøfte høringsvarene på deres møde den 10. marts 2021.

Se høringsmaterialet på linket her nedenfor:

<https://deltag.aarhus.dk/hoering/hoering-vedroerende-den-social-baeredygtighedsplan>

Formandskabet udarbejder med hjælp fra sekretariatet udkast til høringsvar på basis af de mundtlige bemærkninger og foreløbige tilkendegivelser på mødet.

3. Møde med Rådmanden for Kultur og Borgerservice, Rabih Azad-Ahmad

Ud over rådmanden supplerede chef for Borgerservice i MKB, Lene Hartig Danielsen med pointer og svar på spørgsmål under oplægget.

Pointer og budskaber fra Rådmanden:

- At Aarhus er en god by for alle – er en fundamental værdi, som vi alle skal være glade for. Det gælder også borgere med handicap – både synlige og usynlige handicap.
- Alle skal i videst muligt omfang have samme adgang.
- Fysisk og psykisk handicap er lige vigtige.
- Først i de senere år, at der er kommet fokus på den mentale sundhed.
- Godt at temaet om den mentale sundhed fylder meget i den offentlige debat.
- For mange af byens borgere er den mentale sundhed, noget som man kæmper med hver eneste dag.
- En politisk mærkesag: At skabe lige adgang til vores fritidsliv. Dvs. kultur, idræt, folkeoplysningsområdet og borgerservice.
- Skabe rammer for fællesskaber. I alle de politikker, som byrådet har vedtaget for Kultur og Borgerservice, er der lige adgang. Det er en del af vores DNA i MKB.
 - F.eks. når Lystrup Idrætsanlæg udvides med et varmtvandsbassin, her vil de udvide det med en lang række aktiviteter for borgere med handicap.
 - F.eks. når musikfabrikken på Aarhus Musikskole laver aktiviteter – det er et individuelt musiktilbud til børn med særlige behov (eks. ADHD, ADD, autisme eller Aspergers).
- Kultur beriger forskellighed og fællesskaber.
- Vigtigt at skabe et inkluderende kulturliv.

En af måderne der arbejdes på i MKB er at politikkerne, herunder handicappolitikken bliver drøftet på chefniveau, således, at også handicappolitikken og kendskabet hertil bliver en del af ledelsesgrundlaget og kulturen i afdelingen.

Herunder var der er par mere konkrete spørgsmål fra handicaprådet:

- Det er svært for personer med fysisk handicap, når man laver noget impulsivt (ikke permanente indslag) – når man sætter en vogn op eller i forbindelse med festuge, events mv. Hvordan kan man tænke tilgængelighed mere ind der?

Svar: Rådmanden var egentlig enige i spørgsmålet og de problemer, der løbende kan opstå i den forbindelse. Somme tider er det svært at sikre den fysiske tilgængelighed, men f.eks. har særlig Aarhus Events været gode til at arbejde med problemstillingen. Det kunne være en idé, at få tilgængelighedsrådet til at arbejde med problemet, så der måske kan findes nye, gode løsninger?

- Er kultur tilgængelig for alle med handicap? (husker man og kan man også at tænke psykisk og kognitive handicap ind – hvis man kan?)

Svar: Vi har i MKB et mål at ramme så mange som muligt med vores tilbud. F.eks. har Musikhuset, som er under Aarhus Kommunes ansvar, vundet en række priser i forhold til tilgængelighed.

- Er medarbejderne i Borgerservice klædt på til at hjælpe alle borgerne – også dem med f.eks. kognitive handicap?

Svar: Ja – i Borgerservice har man f.eks. brugt en blind medarbejder til at screene en mængde materiale i forhold til tilgængelighed på nettet. Alle medarbejdere i Borgerservice er blevet tilbudt kurser om kommunikation med borgere med demens og PTSD. Der er i øvrigt også tilbuddet ”Borgerservice to go”, som bringer borgerservicen ud til f.eks. socialt udsatte eller borgere med mentale udfordringer eller højt læsning for synshandicappede på DOKK1.

For nogle handicappede er udfordringen transporten til den konkrete aktivitet. Hertil blev nævnt, at ordningen: Følgevenner og foreningsmentor, som f.eks. understøtter nogle borgere i at i befordringen i at komme til en fritidstilbud.

En bekymring, som afslutningsvis blev nævnt er, at de allersvageste borgere (ca. 25 % af de kognitive handicappede) ikke har fornøjelse af kultur- eller fritidstilbuddene fordi der ikke er ledsagelse eller kørsel.

Hertil nævnte rådmanden, at det var en meget relevant problemstilling, når Aarhus skal være en god by for alle. Derfor så opfordrede han til, at problemet bliver taget op i byrådet.

Sanne ville gerne kvittere for, at MKB arbejder med at få en chatbot op at køre i kommunen i forbindelse med at kvalificere og gøre borgerservicen endnu mere tilgængelig for flere borgere.

4. Pause (18.15 – 18.30)

Efter pausen blev den ny chef for PPR i Aarhus Kommune, Helle Mølgaard budt velkommen som MBUs fremtidige repræsentant i handicaprådet.

5. Byrådets opgaveudvalg – herunder borgerinddragelse og læring af klager (oplæg v/ Berit Kornbæk Boisen, kontorchef BA)

Byrådet nedsætter hver 4 år et politisk ad hoc udvalg, som skal undersøge og fremlægge forslag til byrådet om den kommende byrådsperiode om bl.a. styring i udvalg osv. Sidste år blev der nedsat et udvalg, som kom til at hedde: Byrådets opgaveudvalg, og som har arbejdet væsentlig hurtigere denne gang end de tidligere udvalg. Byrådets opgaveudvalg skal til marts fremlægge sin betænkning for Aarhus Byråd.

Udvalget har overordnet haft til opgave at se på:

- Byrådets rammer med særligt fokus på politikudvikling i de faste udvalg samt anvendelsen af opgaveudvalg
- Borgernes formelle og uformelle muligheder for indflydelse
- Introduktion af nyt byråd

Udvalget kommer med anbefalinger inden for 5 temaer. Disse er:

- Politiske udvalg og muligheden for at sætte politisk retning
- Borgerinddragelse i politiske beslutninger
- Håndtering og læring af uoverensstemmelser og klager
- Kommunale selskaber
- Nyt byråd

En af anbefalingerne i arbejdet med de politiske udvalg er, at kommunens politikker skal forbi det politiske udvalg inden de går til byrådet for første gang. Dette for at få de politiske udvalg til at sætte mere politisk retning end de gør i dag.

Derudover er der etableret en værktøjskasse med en række gode erfaringer og inspiration til borgerinddragelse og samskabelse.

I håndteringen og læring af uoverensstemmelser og klager arbejdes der med en trappemodell med tre niveauer: Det lokale, tilbuds niveau; Det organisatoriske niveau; Det politiske niveau. Langt de fleste uoverensstemmelser og klager bliver håndteret og løst på det lokale niveau i det daglige miljø. Den nuværende borgermægler (en uafhængig og neutral mægler, der skal skabe bedre dialog mellem kommune og borger) ser ud til at have været en succes, men er ikke blevet brugt ret meget. Derfor anbefales det bl.a. også, at borgermægleren fremover bliver brugt mere for at løse op for svære sager mellem borger og kommune.

Handicaprådet ønskede på basis af oplægget fra Berit, at invitere borgermægleren til et møde i rådet for at høre nærmere om ordningen.

6. Input til temamøderne i marts 2021

a. Møde om Generationernes Hus og Jette Skive den 8. marts

Det blev aftalt at holde mødet med Jette Skive, MSO den 8. marts, som et almindeligt handicaprådsmøde med oplæg og debat med rådmanden fra MSO. Det blev aftalt at holde et møde i handicaprådet senere i Generationernes hus, når vi igen må mødes fysisk, måske i foråret / sommeren 2021, med rundvisning og debat om mulighederne og ideerne i Generationernes Hus.

Input til tema den 8. marts: Overgange – hvordan gør vi det? Dvs. det at blive ældre som handicappet.

b. Møde med Borgmesteren den 15. marts

Input til tema: Budget 2022, hvis der allerede kan siges noget om det der. Budget også set i relation til Bæredygtighedsplanen.

7. Orientering om fællesbreve fra Børne- og Undervisningsministeren om børn og unge i sårbare positioner og STU.

Helle Mølgaard gav en briefing om arbejdet på Børn og Ungeområdet i en Corona-tid og, at der siden brevene fra ministeren i relation til Corona-situationen allerede er sket meget. Nogle af pointerne var:

- Særligt i den anden nedluknings-bølge er der fokus på at være proaktive i forhold hvordan man når ud til børn med særlige behov.
- Hvordan siger man god morgen – og har kamera på det meste af tiden.
- Involvering af skolebestyrelser og MED-udvalg i arbejdet – og med et særligt blik på elever med særlige behov og faglige efterslæb og ift. elever med risikoadfærd ift. retningslinjerne.
- På mange skoler har der været udskolingselever inde – med støtte fra klubpersonale er der blevet sat rammer og skabt nogle trygge forhold for at logge på og få fastholdt barnet og den unge i at følge den virtuelle undervisning.
- Glædens dag i dag, mandag, hvor de små klassetrin igen må møde ind.
- Det er stadig under nødparagrafferne, der arbejdes
- Fokus på faste grupper og andre skoleskemaer, således, at der kan være læring og blik for hygiejne og sundhed.

8. Orientering om udviklingspulje i 2021 for handicappede og deres netværk

Anders orienterede kort om en udviklingspulje, som er ved at blive udviklet i forlængelse af handicappolitikken. Puljen skal understøtte frivillige aktiviteter og initiativer fra borgere med handicap og er samlet set på 100.000 kr. om året. Der forsøges at blive skabt en åben og tilgængelig pulje ved hjælp af en digital platform og procesbistand fra kontoret for Udvikling og Demokrati i MKB. Planen er, at der bliver udviklet et koncept i løbet af foråret med input fra nogle af målgrupperne/ pårørende og at puljen vil blive offentliggjort på denne side af sommerferien 2021. Herefter vil der være en periode på ca. 1-3 måneder, hvor man vil kunne komme med ideer til puljen, og ideer vil i den periode være offentlige for at mobilisere og inspirere til ideudvikling og engagement.

9. Eventuelt

Der var et ønske om at få navne og numre på bilagene til dagsordens punkter.

Anders oplyste om, at der i regi af handicaprådet køres to parallelle systemer. Dvs. det traditionelle med mail med dagsorden og bilag til alle. Samtidig findes punkter og bilag i det elektroniske dagsordenssystem First-Agenda, som bruges af politikere og embedsfolk i Aarhus Kommune. Finn bemærkede, at First-Agenda ikke er brugbart i sin nuværende form for personer med synshandicap. Det blev aftalt, at vi fortsat kører to systemer og, at sekretariatet noterer navne og numre på bilagene.

10. Evaluering af dagens møde

Det var et godt møde også med de eksterne parter. Det var en bemærkning om, at det er som om, at der er ved at opstå større respekt omkring handicaprådet og rådets bidrag i Aarhus Kommune. Den udvikling skulle gerne fortsætte.